

Sygn. akt II Cz 360/14

II Cz 361/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela Ł. S. przeciwko dłużnikowi P. C.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażaleń wierzyciela na postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Nakle nad Notecią z dnia 27 lutego 2014 r. oraz z dnia 28 marca 2014 r. wydane w sprawie V Co 94/14 **postanawia:**

1. zmienić zaskarżone postanowienie z dnia 27 lutego 2014 r. w ten sposób, że odrzucić skargę,
2. zmienić zaskarżone postanowienie z dnia 28 marca 2014 r. w ten sposób, że oddalić wniosek dłużnika o zwrot kosztów postępowania skargowego,
3. zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów obu postępowań zażaleniowych .

Sygn. akt II Cz 360/14

II Cz 361/14

UZASADNIENIE

Dłużnik P. C. wniósł do Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Nakle nad Notecią skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Węgrowie L. P. vel O., dokonaną dnia 27 września 2013 r., polegającą na ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego, po jego umorzeniu i obciążeniu nimi w całości dłużnika (Km 690/12). Jednocześnie wniósł o uchylenie postanowienia bądź o jego zmianę i obciążenie tymi kosztami w całości wierzyciela.

W uzasadnieniu skargi dłużnik podniósł, że zgodnie z art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji. Podkreślił, że prowadzenie egzekucji w niniejszej sprawie nie było celowe, z uwagi na upadek tytułu wykonawczego i niemożność prowadzenia egzekucji w stosunku do dłużnika, a co za tym idzie koszty tego postępowania winny w całości obciążać wierzyciela.

Komornik w odpowiedzi na skargę stwierdził, że nie zasługuje ona na uwzględnienie i winna być oddalona. Dłużnik informowany był o wszystkich podejmowanych czynnościach w toku postępowania egzekucyjnego i nie składał żadnych skarg ani wniosków.

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią uwzględnił skargę dłużnika i zmienił zaskarżone postanowienie Komornika w ten sposób, że kosztami egzekucyjnymi w całości obciążył wierzyciela.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że podstawą wszczęcia egzekucji były trzy wyroki zaoczne oraz nakaz zapłaty. Dłużnik nie wiedząc o prowadzonych przeciwko niemu postępowaniach, czego przyczyną było doręczanie mu korespondencji na nieaktualny (od pięciu lat) adres, dopiero po wszczęciu postępowania egzekucyjnego podjął czynności procesowe w powyższych sprawach. W wyniku tych działań w sprawach: V Gc 504/12, V Gc 505/12 i V Gc 585/12 powództwa zostały oddalone, a wyroki zaoczne uchylone, również w sprawie V Gc 506/12 powództwo zostało oddalone.

W dniu 10 sierpnia 2012 r. wierzyciel złożył wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Z uwagi na brak działania ze strony wierzyciela przez okres ponad 1 roku Komornik stwierdził umorzenie postępowania na mocy art. 823 k.p.c. Postanowieniem w tym przedmiocie Komornik obciążył dłużnika P.

C. kosztami postępowania egzekucyjnego w kwocie 3.568,63 zł, które zostały pokryte przez dłużnika do kwoty 335,19 zł.

Zdaniem Sądu Rejonowego faktem jest, że wierzyciel składając pozwy w. sprawach skierowanych przeciwko dłużnikowi miał świadomość, że P. C. od 31 maja 2002 r. nie prowadzi już działalności gospodarczej, a tym samym, że wskazany przez niego adres jest nieaktualny, gdyż sam załączył do akt dokument to potwierdzający. W tym stanie rzeczy zachowanie wierzyciela nie dało podstaw do obciążenia dłużnika kosztami tego postępowania. To na wierzycielu spoczywał ciężar dowodzenia celowości wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Wierzyciel już na etapie postępowania rozpoznawczego nie dołożył należytej staranności przy wskazywaniu adresu dłużnika. Swoim postępowaniem spowodował wydanie orzeczeń, wszczęcie postępowania egzekucyjnego, a następnie oddalenie w całości dochodzonych roszczeń.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel L. S., zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez odrzucenie skargi, ewentualnie jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego zarzucił:

1. naruszenie art. 767³ k.p.c. w zw. z art. 767 § 1 zd. 4 k.p.c., art. 200 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie ich zastosowania i pominięcie okoliczności, iż skarga wpłynęła do sądu właściwego po terminie,
2. naruszenie art. 770 k.p.c. w zw. z art. 823 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że to na wierzycielu ciąży obowiązek pokrycia kosztów postępowanie egzekucyjnego,
3. naruszenie art. 49 ust. 1 w zw. z art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz. U. z 2011 r., poz. 231, nr 1376 ze zm.; dalej: ustawa) poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, iż to na wierzycielu spoczywa obowiązek uiszczenia kosztów postępowania egzekucyjnego,
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż skarga dłużnika wpłynęła w ustawowym terminie do właściwego sądu, a ten jest uprawniony do jej badania,
5. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że wszczęcie egzekucji było niecelowe.

W odpowiedzi na zażalenie dłużnik P. C. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Postanowieniem z dnia 28 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią uzupełnił postanowienie z dnia 27 lutego 2014 r. w ten sposób, że zasądził od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 177 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wniosek dłużnika w tym przedmiocie był uzasadniony z racji tego, że Sąd w ogóle nie orzekł o kosztach postępowania skargowego (art. 351 § 1-3 k.p.c.).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel Ł. S., zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego zarzucił:

1. naruszenie art. 132 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 125 § 1 k.p.c., art. 13 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie jego zastosowania i uwzględnienie wniosku pełnomocnika dłużnika o uzupełnienie postanowienia w zakresie kosztów zastępstwa procesowego, gdy tymczasem wniosek ten podlegał zwrotowi,

2. naruszenie art. 130 § 2 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez jego zaniechanie jego zastosowania i zaniechanie wydania przez Przewodniczącego zarządzenia w przedmiocie zwrotu wniosku pełnomocnika dłużnika o uzupełnienie postanowienia,

3. art. 351 § 1-3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez wydanie w dniu 28 marca 2014 r. postanowienia o uzupełnieniu postanowienia z dnia 27 lutego 2014 r. bez wymaganego prawem żądania strony.

W odpowiedzi na zażalenie dłużnik P. C. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Oba zażalenia były zasadne.

Rozpoznając zażalenie wierzyciela na postanowienie z dnia 27 lutego 2014 r., należy zwrócić uwagę na treść art. 767 § 4 k.p.c., zgodnie z którym skargę na czynności komornika wnosi się w terminie tygodniowym od dnia czynności, gdy strona lub osoba, której prawo zostało przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, była przy czynności obecna lub była o jej terminie zawiadomiona, w innych wypadkach - od dnia zawiadomienia o dokonaniu czynności strony lub osoby, której prawo zostało przez czynności komornika naruszone bądź zagrożone, a w braku zawiadomienia - od dnia, w którym czynność powinna być dokonana. Właściwym do rozpoznania skargi, w myśl art. 767 § 1 k.p.c., jest sąd przy którym działa komornik. Jeżeli jednak do prowadzenia egzekucji został wybrany komornik poza właściwością ogólną skargę rozpoznaje sąd, który byłby właściwy według ogólnych zasad. Według

art. 27 k.p.c., który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. stosuje się w postępowaniu egzekucyjnym, sądem właściwości ogólnej jest sąd, w okręgu którego dłużnik ma miejsce zamieszkania.

Skarżący o wydaniu postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego dowiedział się w dniu 4 października 2013 r., dlatego termin do wniesienia skargi upływał z dniem 11 października 2013 r. Skarga dłużnika wpłynęła do sądu właściwego, tj. Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowego Wydziału Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią dopiero w dniu 27 stycznia 2014 r., a więc po upływie ustawowego (tygodniowego) terminu.

Skarga na czynności komornika jest środkiem odwoławczym sensu largo (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1999 r., III CZP 58/98). W razie wniesienia środka zaskarżenia do sądu niewłaściwego, uznaje się, iż termin został zachowany jeżeli przed jego końcem środek ten wpłynie do właściwego sądu lub zostanie do niego wysłany przez pocztę (oddany w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego - art. 165 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1998 r., III CKN 722/98; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2002 r., I PZ 55/02; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1987 r., III CZP 33/87). Wierzyciel wybrał do prowadzenia postępowania egzekucyjnego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w

Węgrowie, dłużnik zaś, jak wynika z akt sprawy, mieszka w okręgu Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowego Wydziału Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią. Właściwym więc do rozpoznania skargi dłużnika był ten ostatni Sąd i to do niego dłużnik powinien skierować skargę. Konsekwencje skierowania skargi do niewłaściwego Sądu obciążają skarżącego. W myśl art. 767³ k.p.c., jeżeli nie uzupełniono w terminie braków skargi sąd odrzuca skargę, chyba że uzna, iż zachodzi podstawa do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie z dnia 27 lutego 2014 r. poprzez odrzucenie skargi jako wniesionej po terminie - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., art. 13 § 2 k.p.c. i art. 759 § 2 k.p.c.

Odnosząc się do drugiego z zażaleń, należy wskazać, że w świetle zmiany postanowienia z dnia 27 lutego 2014 r. było ono zasadne. Skoro skarga została odrzucona, to wierzyciela należy traktować jako stronę wygrywającą to postępowania. W związku z czym nie było podstaw do zasądzenia od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania wywołanego skargą.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił postanowienie z dnia 28 marca 2014 r. poprzez oddalenie wniosku dłużnika o zasądzenie kosztów postępowania skargowego = na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., art. 13 § 2 k.p.c.

W związku z tym, że Sąd odwoławczy uwzględnił oba zażalenia wierzyciela, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowań

zażaleniowych. Na koszty te składają się dwie opłaty od zażaleń, każda po 30 zł.